

САНА ОЛОХ

ХАБЬАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 112 (7029).

1990 жыл. Балабан ийин 18 күнэ.
ОПТУОРУННЬУК

Сынната
3 харчы

Оройуон совхозтарыгар сүөһү аһылыгын бэлэмнээһин балабан ийин 17 күнүнээби сводката

Совхозтар	үлэтир ийин эхсээнэ	ол иһигэр совхоз үлэтир	эвэно эхсээнэ	ол иһигэр механизир.	эхсуу (гектар)	кэбэти (тонна)	синиэс (тонна)
Карл Маркс	—	—	—	—	2987	1951	800
Субуруускай	14	14	2	—	7019	3319	2400
Эрилик Эристин	—	—	—	—	12380	5773	1130
«Чурапчы»	—	—	—	—	11779	3450	1130
«Мындааайы»	—	—	—	—	8711	6171	2860
«Мугудай»	—	—	—	—	4186	2285	741
«Бахсы»	—	—	—	—	3200	1310	750
Оройуон үрдүнэ	14	14	2	—	48162	24259	9811

Статистика оройуоннаабы отдела.

Оройуон бааһыналарыгар

Бараһааҥи туругунаа турартаах културалар хомуурдарын Карл Маркс аатынан, Субуруускай аатынан уонна «Мындааайы» совхозтар түмүктээгилэр. Үүнүү «мындааайыларга» үчүгэй, гектартан ортотунан 23-түү центнер. Ити урукку сылларга «Карл Маркс» аатынан совхоз сири өкөрөөчүлэри алохтообут рекордунан ордуу.

Оттон «Чурапчы» уонна «Мугудай» совхозтар турартаах културалар хомуурдарыгар эппиэт сүөх сыйманнаасталар. Ысыыт бааһыналар ситэ хомуула иһин, төһөтүтүн «көмүс туораары» ылаалларын баһа-атаа даҕаны биллибэт. «Мугудай» совхоз бааһыналарыгар кыах сүөһү уонна сыгыс уордэро нөһүл айбарлаабытара ыраатта. Онон үүнүүнү көрөр-харайар, араҥаччылыыр иһин баһа даҕаны биллибэт. Оттон «Чурапчы» совхоз бурдута тохтон эрэр. «Мугудайлар» кыах сүөһү, сыгыс тэпсэн иһинэ быстарбыт бааһыналарыттан гектартан ортотунан 6,4 центнер бурдута ылабытара.

Хортуонуйу хостоохун Эрилик Эристин аатынан совхозна кыайтара иһик, 3 гектар хаалла. Быһыла үүнүү мөлөх. Субуруускайдар гектартан 32-лин центнери ылабылар, оттон эриликтер 60 эрэ центнертэн ордор кыахтаахтар.

Субу күннэргэ оройуон совхозтарыгар сана үүнүү бурдугун ыраастааһын, куулааһын уонна ыскылааттары буллалары соруктара тураллар. Оттон сири таҥастааччылар сир тоҥуон иһинэ хадьыма-лы хорутуу былаанын толорууга турупуох тустаахтар. Билигин байаһи хэаччылыыга иһириниэн сыбээстээн ыраас наары көтөдүү, хадьыма-лы хорутуу калэр сыллаабы үүнүүнү ылыыта быһаарар оруоллаахтарын сир өкөрөөчүлэр умнуо сүөх тустаахтар.

Р. СОФРОНОВА,
ОАИХ диспетчерэ

Нэдиэлэ устата оройуон үрдүнэ 545 тонна от эбни сөгөтүөнүкалаһа, 341 тонна синиэс бэлэмнэһэ. Ол иһигэр Субуруускай аатынан совхоз 409, «Мугудай» совхоз 91, «Бахсы» совхоз 45 тонна эбни оттоннулар. Итинтэн ураты хаһаайыстыбалар хотуурдарын суулаан ампардарыгар уурбуттара ырааппыт. Ааспыт нэдиэлэ «Мугудай» эрэ совхоз 341 тонна синиэһи уруккуттар эбни, итинтэн уратыларга хамсааһын тахсыбата.

Таблицаттан көрөргүт курдук, Субуруускай эрэ аатынан совхозна 2 эвэно уонна 14 иһи хадьыаттан тахса иһик. Карл Маркс аатынан совхоз уонна «Мындааайы» совхоз ааспыт нэдиэлэ анараа өртүөзү нэдиэлэттэн оттоон уурайбытара. Балабан ийин 10 күнүнэри түмүктэн бараһааҥи туругунаа 17 эвэно хадьыаттан тахсыта. Быһылы дьыл сизирин баһаачы үүнүүлээх хадьыалардаах, үчүгэй сирдээх-уоттаах «Мындааайы» совхоз сыллаабы соруларын толоро сорууһа, итиннэхэ киннэхэро толору кыахтар баалара. Карл Маркс аатынан, Эрилик Эристин аатынан, «Чурапчы», «Мугудай», «Бахсы» совхозтар сорулаһарын ырааһынан толорбокко иһинэр, оттоохун үлэтин эрдэ уураттылар. Ол түмүгэр оройуон үрдүнэ 25 тмн. тонна от кыаһын сөгөтүөнүкалаһмат турууна киирдэ.

Оттоноохха айыллаах сир-уот олоҥчу бүтэ, итинтэн ордуу дороххой аһылыгы бэлэмниир кыахтар сүөхтара дииргэ кэрэгэй. Совхозтар общественнай сүөһүгэ сөй буолар аһылык сөгөтүөнүкалаһа диир бэйэлэрин эрдэ уоскутуулар. Сүмэһиннээх аһылыктары бэлэмнээһин турута эһиэ итинник. Онон оттоохунта даҕаны, сылаастаһынга даҕаны ааспыт сылга ылыллыбыт киирбидэрбитигэр ырааһынан тийбэтэбит. Кыстык ылдарыгар эбни аһылыгы бэлэмниир сыахтары толору кууһунан үлэтиһэ совхозтар салалталара эрчимнээх дьаһалы ылаалара маада.

Оттоноохха айыллаах сир-уот олоҥчу бүтэ, итинтэн ордуу дороххой аһылыгы бэлэмниир кыахтар сүөхтара дииргэ кэрэгэй. Совхозтар общественнай сүөһүгэ сөй буолар аһылык сөгөтүөнүкалаһа диир бэйэлэрин эрдэ уоскутуулар. Сүмэһиннээх аһылыктары бэлэмнээһин турута эһиэ итинник. Онон оттоохунта даҕаны, сылаастаһынга даҕаны ааспыт сылга ылыллыбыт киирбидэрбитигэр ырааһынан тийбэтэбит. Кыстык ылдарыгар эбни аһылыгы бэлэмниир сыахтары толору кууһунан үлэтиһэ совхозтар салалталара эрчимнээх дьаһалы ылаалара маада.

Котельнай өрөмүөнэ хаалла

Субуруускай аатынан совхоз Болтонготуу отделеһиһын хотоннор өрөмүөнүнэ кыстыкка бэлэмнэр. Балабан ийин 10 күнүгэр диири сүөһүлэр хотоннорун булдулар. Бу отделеһе 1200 сүөһүлээх, итинтэн 400-һэ манньык. Ворооскулар хотоннорун балабан ийин санаталар булбуттара.

Тинтэх ферматин хотонугар саамай улахан үлэ барда. Көрүдүөрүн муостатын бетоннааталар, подсобнайыгар капиталнай өрөмүөн ыһылыһа. Өрөмүөнү отделеһе раб-чыйдар ыһтылар. «Эрич» манньык хотонугар раб-чыйдар быстах өрө-

мүөнү ыһтылар. «Артыс» уонна «Каскит» аренднай биригээлэр үлэтиһэра хотонноругар бэйэлэр өрөмүөн ыһтылар.

Тинтэх уонна «Артыс» фермаларын сыгытар котельнай өрөмүөнэ ыһтыла иһик. Туох да саҥалааһын үлэ бара иһик. Бу котельнай өрөмүөнүүргэ отделеһе сантехниктары көтөһөр. Халлааммыт күнтөн күн айы тыһыһан иһэр. Онон котельнай өрөмүөнэ ыһтылабытаһа, бу хотоннор тыһыһа кутта-лаахтар.

«СО» корр.

ӨРӨМҮӨН БҮТТЭ

Карл Маркс аатынан совхоз Урэх-Куорэаҥи биригээдэтин сүөһүлэрэ сылаас хотоннорун булдулар. Ол курдук, 140 манньык балабан ийин 15 күнүгэр хотонно кил-ларыннннлэр. Ыанньык турар хотонно олус эрэг, муостата, кута курдук, дыгданнаас, улахан өрөмүөнү көтөһөр. Биригээдэ үлэтиһэрттэн састааптаах толус киилээх Николай Лаверенцевич Турантаас салааһааччылаах эвэно өрөмүөн үлэтин ыһта. Ыанньык хотонун муостатын үрдэт-тилар уонна быстах-оттох

үлэни ыһтылар. Ворооскулар эһиэ хотонноругар киллэриһэн тураллар. Бу хотонно быстах өрөмүөн, ыһты-лыһа. Убаһас хааһы уонна 2 кг от синилэр. Ворооскуга үлэтиһэ иһи толору баар, оттон ыанньык ферматтар ыанньыкыттар уонна фуражир тий-бэттэр.

Любовь Егоровна Баина старшайдаах, арыс ыанньыкыһтаах манньык ферматта сайыһын ыйдарга үчүгэйдик үлэ-лөөтө, былааннарын толору иһэр.

Л. ДМИТРИЕВА.

Төрөлкөй сүөһүлэр

«Чурапчы» совхоз Улахан Куулааҥи биригээдэтиһэр уотуллар сүөһүлэри Константин Алексеевич Трофимов уонна Иван Васильевич Манаров көрөллөр-харайаллар. Кинилэр сүөһүлэр мөччирөөһүннэри маршрут быһыһы-нан таба тэрийэн, онуоха эбни аһаһыны дьүөр-лээн куулааһа сүөх түмүктэнннлэр. Субу күн-күргэ госуударствога 20 сүөһүнү туттарбыттара биридин бэйэлэрэ ортотунан 415-тин кг үктээти-лар. Востуунтар өссө 80 төбөнү киллэһэн тутта-рага бэлэмни ыһдыал-лар.

Биригээдэ раб-чыйдар субу күннэргэ ычат сүөһүнү олоҥчу кыстык хотоннорун булдартааты-лар, оттон субаннар ту-руохтаах миэстэлэрэ өрөмүөннэрэ ситэн эрэр.

«СО» корр.

УЧУУТАЛЛАР ТҮМСҮҮЛЭРЭ

Балабан ийин 15 күнүгэр Чурапчыга оройуон учууталларын түм-сүөлөрө буолла. Учутал-лар секцияларынан арах-саннар «Оройуоннаа по-руот үөрэтиһитин отделе-һи үлэтиһэ сыллаабы тү-мүктэрэ» иһитиннэринин иһиттэлэр.

Молдова, өссө саһар дьыаһа диири Рышкан-скай оройуоннаабы «Молдова» фирма үлэ-һэһин көрөр-харайар ха-һаайыстыбалар иһи ар-дыларынаабы юннору предприниме - өтө. Бүгүн иһи элбэх салаалаах бө-лөҥ хаһаайыстыба под-разделениеларыттан биһр-дэстэрэ.

Сүрүн барыһы отон уонна оҕуруот аһын кэ-лэрбэлээһинтэн ылаалар. Биһр поточнай линия бо-родуһуһа отуттан тахса көрүһүннэри өкөрөн та-һаарар.

«Молдова» материал-най үйүгута улааһыһыттан дьон олоҕо эһиэ туу-сар. Хаһаайыстыбанын ыһымаһан универмаг, оҕо саада, музьянаһнай өскү-ла тутулуунулар. Бэйэлэ-рэ дьыа-уот туттар баа-лаахтарга үбүнэн уонна тутуу матырыһааллары-

нан көмөлөһөдөр. Эдэр дьыаһа диири, ветеран-нар эбни тэпчэтиһэри-нэн туһуһаллар. Онон ба-рыһыгар үбү аһардас фирма барыһыттан эра буолбакка, алационернай общество фондуттан эмчэ ылаалар, үгүстэр ол об-щество чилиһиһэрэһи буолааллар.

Үөһэ снимоһа: агро-фирма прораба Евгений Фрежуцану — аһио-нернай общество чилиһи-нэрттэн биһрдэстэрэ, соторутааҥыта индвен-дуальнай бырайыаһынан 160 миэстэлээх оҕо саада тутулуһа.

Алаһааһы снимоһа: контролер-оператор Линд-аина Олаһа кэһспэрбэ-лиһр сыаһа технологи-ческай линия үлэтиһ кэ-тэһи көрөр.

А. Сизановскай фотота.
(ССТА фотохрониката).

Барыта — «сайынны» бириэмэ туһунан

ССРС Биһр биригээдэ уонна эталоннай частота-ларга Госуударственной комиссия «сайынны» би-ригээ туттулууга бүтэриһи сыбээстээн 1990 жыл балабан ийин 30 күнүгэр 3 часка Советскай Союз территориятыгар чаһы стрелката 1 чаһы көһһөн диики тардыллар диин иһитиннэрэр. Биригээһи аа-һыһа эксперимент түмүктэһири быһыһыһаан 1990 жыл балабан ийин 30 күнүгэр чаһы стрелката Бе-лорусскай, Узбекскай, Таджикискай уонна Турк-менскай ССР-дар территорияларыгар хамсаһыла-бат. Күһүһү-һыһыһы кэһиэ республикага «са-һыһа» биригээһи уһатар туһунан Украинскай ССР Министрдарин Советин быһаарыһыһаан си-бээстээн чаһы стрелката Украина территориятыгар эһиэ сыһарыһылаһбат.

(ССТА).

һиэ көмөһөннэри хай-дах иһлэрэр туһунан сүбэлэһилэр. Ону таһы-нан ааспыт уорэх дьыа-һыгар үчүгэй түмүктэри си-һипит педагогтар Бочуо, туһай грамоталарынан паһараадалаһыллар. Бө-һүйү үлэлэри саһардым саҥалаһр эдэр учууталла-ры эдэрдэһтилэр.

«СО» корр.

Дмитрий Петрович бүтэн биангийн ухааныг эмгээрдин, соёлүү аахыгтэм. Кырданым эрэ калэн огорон биэриэхтэрин курдук тухха эрэ эрэнэн олонор биэрэхлэгтэ, өтөрүнэн ууланар кмахыт суох. Лазарева биангийнн Сугурускай аатынн совхон үс кыра алааһн ууга былыанара ухаан буолбатах, ол кэлсэтингэ да түрүн табыллыбат. Ыстатыйаа Аана алааһына, Тумулахтаарына, Кыра алааһына Липпэлэххэ ууну куттарнааха соён туһуна, суруллубута, оясн Таатта — Куотара систематын үөснэтэртэ санаа этилдьүтэ. Ити биангийн бөлүмтөбө Ылан үөрөтөн, чинчийэн көрүөтүн бөлүт. Омуулаа калдыт

